

[Finansministeren.]

Der er tale om et meget omfattende og meget værdifuldt arbejde, som vi nu kan drage nytte af ved tilrettelægningsen af den kommende tids økonomiske politik. Perspektivplanredegørelsen belyser udviklingsmulighederne meget langt ud i fremtiden, og jeg anser det for at være overordentlig nyttigt, at konsekvenserne af de forslag, vi arbejder med, trækkes op på denne måde. Men jeg vil meget understrege, at der ikke er tale om langtidsbetragtninger i den forstand, at vi kan tage den med ro med hensyn til at træffe nye beslutninger. Redegørelsen siger jo faktisk i stærke vendinger, at opretningen af den uligevægt, der er i vor økonomi, er en presserende og dominerende opgave. Det gælder ikke mindst valutabalancen, hvor vi simpelt hen ikke kan blive ved med de store underskud år efter år. Regeringen har derfor allerede truffet en række dispositioner med henblik på at bremse væksten i det offentlige ressourceforbrug og med henblik på at nå frem til en bedre prioritering og planlægning af de offentlige udgiftsdispositioner.

For at opnå en hurtig neddæmpning af efterspørgselsvirkningen fra statsfinanserne besluttede regeringen i maj at blokere bevillinger på finansloven til et samlet beløb på tæt ved $\frac{1}{2}$ milliard kr. Der kan tidligst disponeres over disse bevillinger — overvejende anlægsbevillinger — efter 15. oktober og da først efter forudgående aftale med finansministeriet.

Vi har naturligvis også videreført bestræbelserne for at stramme rammerne for den del af statsudgifterne, der styres over bevillingerne på finansloven og gennem den statslige stillingskontrol. For disse udgiftsområder — i alt knap en tredjedel af samtlige offentlige udgifter — er stigningen nu, når der ses bort fra pris- og lønstigninger, reduceret til ca. 3 pct. om året ved de budgetrammer, der blev udsendt i juni. Specielt vil jeg henlede opmærksomheden på de da fastsatte personalelofter, der nu har begrænset stigningstakten for det samlede statsansatte personale til mindre end en tredjedel af den stigning, man regnede med for 2 år siden.

Selv om vi fremdeles må gennemgå disse udgifter kritisk — det er jo langt fra en given ting, at alle eksisterende statsopgaver

skal videreføres uændret — så er dog spillerummet for yderligere besparelser på disse budgetter efterhånden snævret stærkt ind, og det er andre områder for offentlige aktiviteter, der må i søgelyset.

Ved gennemgangen af udgiftspolitikken sidste efterår blev de lovbundne tilskud inddraget direkte i betræbelserne på at reducere væksten i de offentlige udgifter. Et afgørende nyt træk i udgiftspolitikken for 1972 er, at vi nu også søger at begrænse væksten i kommunernes samlede udgifter, der i de seneste år har været usædvanlig kraftig.

Det er ikke muligt med kort varsel at tilrettelægge en samlet koordinering og planlægning omfattende både statens og kommunernes udgiftsbudgetter. Der er imidlertid enighed mellem regeringen og de kommunale organisationer om, at et samarbejde om udformningen af investeringsbudgetter og låneprogrammer snarest bør påbegyndes.

Regeringen fandt det ikke forsvarligt at afvente etableringen af et sådant samarbejde og valgte for at opnå en hurtig virkning på de kommunale udgiftsbeslutninger at begrænse væksten i den kommunale skatteudskrivning i 1972-73 og den kommunale låntagning. Efter en række forhandlinger lykkedes det at opnå tilslutning fra de kommunale organisationer hertil. Det er baggrunden for det af indenrigsministeren i dag fremsatte lovforslag.

Et andet vigtigt led i en udbygning af udgiftspolitikken er det initiativ, regeringen har taget til en kritisk gennemgang af de krav, som staten stiller til kommunerne om omfanget eller kvaliteten af forskellige offentlige ydelser. Dette problem er for nogle af de største udgiftsområder behandlet i den redegørelse fra finansministeriet vedrørende standarder af offentlige ydelser, som er omdelt til tingets medlemmer.

Også dette initiativ er gennemført i forståelse med de kommunale organisationer, som senest i forbindelse med årsmødet i Kommunernes Landsforening i juni har givet udtryk for den opfattelse, at amtsrådenes og kommunalbestyrelsernes beslutninger og planlægning på de fleste områder er for stærkt bundet af centralt fastsatte standarder og normer. Det gælder f. eks. de unødigt detaljerede krav til bygningsindretning.

Der forekommer især økonomisk tungt-